

МИЛЛИЙ ТІКЛАНІШ

42 (259) ● 2013 йил 30 октябрь, чоршанба ● Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси
ЎзМТДП — www.mt.uz | Тархририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

ЎзМТДПнинг Олий
Мажлис Конунчилик
палатасидаги фракцияси
йигилишида юртимизда
амалга оширилаётган
ислоҳотларга доир мухим
конун лойиҳалари
муҳокама килинди

ЎзМТДП билан
ҳамкорликдаги лойиҳа
доирасида партия
электорати бўлмиш
хунарманд ва оиласий
тадбиркорлар
кўллаб-куватланмоқда

Ўзбекистон Соғликни
сақлаш музейидаги
экспонатлар юртимизда
тибиёт ва соғликни
сақлаша соҳасининг илк
даврларидан бошлаб
ҳозирги кунга қадар бўлган
ривожланиш йўллари
ҳақида маълумот беради

2

СИЁСАТ

4

ЎзМТДП
ДАСТУРИ –АМАЛДА

8

ҚЎЗГУ

Хабарлар

«Истеъдодлар мактаби»

Ўзбекистон Ёзувчилар
уюмасининг «Дўрмон»
ижод уйида «Истеъдод
мактаби» V Республика ёш
ижодкорлар семинари
ташкил этилди.

Қоқақалпогистон Респубуб-
ликаси, барча вилоятлар ва
Тошкент шаҳридан адабиётга
мехри баланд йигит-қизлар
иштирок этаётган семинари-
дан кўзланган мақсад адабиётга
ҳаваси баланд ёшларга
зарур йўл-йўриқ ва масла-
хатлар бериши, ижодини кенг
адабий жамоатчилик назарии-
дан ўтказишдан иборат.

Олтмиш нафардан ортиқ
ёш ижодкор иштирок этаёт-
ган семинар машғулотлари давомида ёзувчи ва шоир-
лар, таржимонлар, публи-
цистлар, драматурглар томо-
нидан маҳорат сабоқлари
ўтказилиди. «Биринчি кито-
бим ижодий лойиҳаси доирасида илк китоблари нашр
етилган ёшлар билан учра-
шувлар, уларнинг ижод
намуналаридан иборат «Со-
зимда Ватан васфи» тўпла-
мининг тақдимоти ўтказили-
ши кўзда тутилган.

Юкори марралар сари

Эркин кураш бўйича якун-
ланган халқаро турнирда
спорчиларимиздан Ихтиёр
Наврӯзов олтин, Муҳаммад-
сидик Жўраев бронза
медални кўлга киритди.

Қоқақалпогистонда ўтказилган
ањанавий халқаро турнирда
мезбонлардан ташкада ўзбекистон,
Россия, Канада, Грузия, Беларусь ва Мўғулустондан
эркин кураш усталари етти вазн тоифасида ўзаро
куч синашди. Мусобакада 66
килограмм вазн тоифасида
гиламга чиқсан Осиё чемпио-
ни Ихтиёр Наврӯзов беларус-
лик Антон Афанасьев, росси-
ялик Александр Козлов ва
Александр Захарушкинни
маглубиятга чуратиб, финалга
чиқди. Олтин медаль учун
ўтказилган ҳал қўлуви бел-
лашувда мезбонлар вакили
Азамат Омиржанов устидан
зафар кучган ўзбек полвони
шоҳсупанинг энг юкори пого-
насига кўтарилди. Халқаро
турнирда 60 килограмм вазн
тоифасида иштирок этган ёш
полвон Муҳаммадсидик
Жўраев қоқақалпогистонлик Куа-
ниш Жахсибай ва Хандос
Исмоиловни маглубиятга
чуратиб, бронза медални
кўлга киритди.

Давра сұхбати

ТИНЧЛИКПАРВАР СИЁСАТ

барқарорлик ва тараққиёт омили бўлмоқда

Партия Ўзбекистон Республикасининг Марказий Осиё минтақасида
ва унинг ташқарисида низоларнинг олдини олии ва уларни ҳал этиши
мақсадида бундан кейин ҳам ҳалқаро ва давлатлараро тузилмалар
фаолиятида фаол иштирок этиши лозим деб ҳисоблайди.

ЎзМТДП Дастуридан

си аъзолари, Тошкент шаҳар ва Тошкент
вилояти Кенгаши Ихроя Кўмитаси де-
вони ходимлари, ҳалқ депутатлари ма-
халлий Кенгашиларга партиядан сайдан
гапланган депутатлар, олий ўкув юртлари про-
фессор-ўқитувчилари, олимлар, мутахас-
ислар, ёшлар ҳамда оммавий ахборот
воситалари вакиллари иштирок этди.

2-бет

Ислом КАРИМОВ

Фракция ҳаёти

Мамлакатни модернизация қилишни янги босқичга кўтарувчи

конун лойиҳалари муҳокама қилинди

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Олий
Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси йигилиши бўлиб ўтди.
Унда фракция аъзолари, вазирлик ва ташкилотлар раҳбарлари, экспертлар ва мутахассислар ҳамда оммавий ахборот воситалари
вакиллари иштирок этишиди.

янада чукурлаштириш ва фуқаролик жа-
миятини ривожлантириш концепциясига
мувоғифик, ўтган даврда «Сайлов эркинлиги
янада таъминланishi ва сайлов қонунчилиги янада ривожлантирилиши муносабати
билин «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги
ҳамда «Ҳалқ депутатлари вилоят, туман ва
шахар қенгашиларга сайлов тўғрисида»ги
Ўзбекистон Республикаси қонунларига
ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»-
ги, «Ўзбекистон Республикаси Олий Маж-

лиси Қонунчилик палатасининг Регламен-
ти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси
Қонунiga ўзгартиш ва қўшимчалар ки-
ритиш ҳақида»ги қонунлар ижро этувчи
ҳокимият органларини шаклантириш,
улар фаолияти устидан парламент назо-
ратини амалга ошириш бўйича қонунчилик
базасини янада мустаҳкамлади. Энг
муҳими, Қонунчилик палатаси ва ҳалқ де-
путатлари маҳаллий Кенгашиларга доирасида
демократик жамиятнинг энг мухим
таркибий қисми бўлган партиялараро
рекабатни янада кучайтириш учун қўшимча
хуқуқий асослар яратди.

Конун лойиҳасининг асосий мақсади
маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик
органиларидаги партия гурухлари фао-
лияти самародорликгини янада ошириш
ва такомиллаштиришдан иборат.

2-бет

Диккат, обуна!

«Milliy tiklanish» газетасига
2014 йил учун обуна бўлиши
унутманг. Обуна барча алоқа
бўлимларида қабул
килинмоқда.

Индекс: 158

“Milliy tiklanish” газетасига обуна бўлинг!
Нашр кўрсаткичи – 158

Халқаро ҳаёт

Бизнинг шарх

Вакиллар палатасининг ваколати кенг

Вестминстер тизими, яъни Бирлашган қироллик намунасидағи Канада парламенти ююри парлата - Сенат ва қуй - Вакиллар палатасидан иборат.
Бугунги кунда Сенатда консерваторлар, либерал янги демократик партия вакиллари энг кўп ўринг эга.
Мамлакатда сенаторлар сайдланмайди, аксингча, улар генерал-губернатор томонидан тайинланади. Шу жиҳатдан 105 нафардан иборат Сенатнинг ваколатлари Вакиллар палатасидан иборат 308 нафарлик депутатларга нисбатан бирмунча чекланган. Масалан, айрим ҳолларда Конституцияга ўзгартришилар ҳам уларнинг шиштирокисиз киритилиши мумкин.

Ююри парлата таркибидан вазирлар кенгашининг собиқ аъзолари ёки вилоятларнинг собиқ бош вазирлари ўрин олган бўлиб, Онтарио, Квебек, Янги Шотландия, Нью-Брансуик, Шахзода Эдуард, Монитоба, Британия Колумбияси, Соскачеван, Альберто, Ньюфаунленд, Лабрадор, Юкон ва Нунаутдан жами 105 нафар сенат аъзолари ишламоқда. Сенаторлар 1965 йилгача умрбод ишлаган бўлса, «Шимолий Америка Британиаси тўғрисида»ги акт кучга киргач, улар 75 ёшгача фоалият олиб боришиди. Парламентнинг каторасига иккى сессияси даврида сенат тўғрисида катнашмаган, ўз вазифасини сунистемол

килиб, оғир жиноятларга кўл урганлар ўз лавозимига ноёнлик, деб топилади.

Ўтган асрнинг 20-йилларигача Канада ююри палатасига фақат эркаклар сайдланган. 1927 йили беш нафар аёл Олий судга мурожат килиб, жамиятда эркак ва аёллар тенг ҳукукга эгалиги, уларни камситишига йўл кўйилмаслиги хисобга олиниб, келгисуда хотин-қизларни ююри палатага сайдланширилган. Лекин мазкур мурожат инобатга олиннида маҳсуллар ўз номзодини илгари суриншига изн берилмайди. Вилоят депутатлари, полиция, прокуратура, судлар ва сайлов комиссияларида фаолияти юритаётганлар хам депутат бўла олмайди. Канада сайлов хизмати аъзолари нафакат ўз номзодини кўйиши, балки овоз берилади. Шунингдек, 1867 йилги конституцияни Акта мувофиқ, сенаторнинг депутат бўлишига йўл кўйилмайди.

Кўйи палата спикери яширин овоз бериш йўли билан

Кинг томонидан мамлакат тарихида илк бор аёл киши - онтириолик Кэрин Уильсон сенат раиси этиб тайинланган.

Бугунги кунга кадар фақат хукумат раҳбарининг тавсияси билангина генерал-губернатор сенат раисини парламент сессияси очилишида ана шу масъулитни лавозимга кўяди. 1985 йили қабул килинган конунда кўзда тутилганидек, сенат спикерига иктиёрий равишда ўз лавозимни бўшатиб, ўз ўринг учун у яшаган округда кўшимча сайлов ташкил этилади.

Канада сайлов конунига кўра, жазони ўташ муассасасида сайдланётганлар, камида 5-7-йилгача сайланниш ҳукуқидан маҳрум этилган собиқ маҳсуллар ўз номзодини илгари суриншига изн берилмайди.

Вилоят депутатлари, полиция, прокуратура, судлар ва сайлов комиссияларида фаолияти юритаётганлар хам депутат бўла олмайди.

Канада сайлов хизмати аъзолари нафакат ўз номзодини кўйиши, балки овоз берилади. Шунингдек, 1867 йилги конституцияни Акта мувофиқ, сенаторнинг депутат бўлишига йўл кўйилмайди.

Кўйи палата спикери яширин овоз бериш йўли билан

келган пайтда парламентни таркитиб, муддатидан аввал сайлов ўтказиш ҳукуқига эгалади. Вакиллар палатасига депутатлар сони округлардаги аҳоли сонига қараб тақсимланади. Хозир мамлакатда жами 308 та округ бўлиб, Онтарио, Британия Колумбияси ва Альберто вилоятлари аҳоли сич бўлгани туфайли ушбу минтақаларга кўпроқ ўрин берилган. Вакиллар палатасидаги депутатларнинг иш фаолияти 5 йил этиб белгиланган бўлиб, улар номзоди сиёсий партиялар томонидан илгари суринади. Канадада ўтказиладиган парламент сайловларида доимий равишида мустақил номзодлар хам бўлади.

Вакиллар палатасидан ўрин олиши истагида бўлганилар, энг аввало, камида 50-100 нафар сайловчининг имосзи кўйилган рўйхатни тақдим этиши шарт. Бўшаб қолган депутатлик ўринг учун у яшаган округда кўшимча сайлов ташкил этилади.

Канада сайлов конунига кўра, жазони ўташ муассасасида сайдланётганлар, камида 5-7-йилгача сайланниш ҳукуқидан маҳрум этилган собиқ маҳсуллар ўз номзодини илгари суриншига изн берилмайди.

Вилоят депутатлари, полиция, прокуратура, судлар ва сайлов комиссияларида фаолияти юритаётганлар хам депутат бўла олмайди.

Канада сайлов хизмати аъзолари нафакат ўз номзодини кўйиши, балки овоз берилади. Шунингдек, 1867 йилги конституцияни Акта мувофиқ, сенаторнинг депутат бўлишига йўл кўйилмайди.

Кўйи палата спикери яширин овоз бериш йўли билан

● Канада Конституцияси 1982 йил 17 апрелда кучга кирган. Давлат бошлиги генерал-губернатор саналади. Ижроя ҳокимиятни қиролича номидан генерал-губернатор хамда бош вазир ва вазирлардан иборат хукумат амала оширади.

● Канада – Шимолий Американинг шимолий қисми ва унга ёндош оролларда жойлашган давлат. Майдонининг катталиги жиҳатдан дунёда Россиядан кейин 2-ўрinda турди – 9971 км². Аҳолиси 34 миллиондан ортиқ бўлган мамлакатда инглиз ва француз тиллари давлат тиллари саналади. Канада ва АҚШ чегараси дунёдаги энг йирик чегаралардир. 10 та провинция ва 3 та худуддан иборат.

● Мамлакатда сўнгги умумий сайловлар 2011 йилнинг 2 майда ўтказилган. Навбатдаги сиёсий тадбир эса 2015 йилнинг октябрь ойида ўтказилиши режалаштирилган. «Сайлов тўғрисида»ги конунга кўра, сайловолди кампанияси 36 кунгача давом этади.

Азимжон ПУЛАТОВ

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

Тўфон тобора кучаймоқда

Тўфон Европанинг қатор мамлакатларига ёпирилмоқда.

Табиий оғат Буюк Британияндан кейин Франциянинг шимолий-ғарбий худудлари, Бельгия ва Нидерландияга етиб келган. Айни пайтда ушбу давлатлардаги кўллаб хаво рэйслари, поездлар қатнови вактина тўхтатилган. Халок бўлганлар хақида маълумотлар бор. Кучли шамол тезлиги соатига 150 км.ни ташкил этган. Нидерландия хукумати мамлакат ахолисига хавфисизлик чораларини киришга чакримоқда. Сўнгги маълумотларга қараганда, тўфон Дания ва Швецияга ҳам етиб келган. Маҳаллий метеорологлар табиий оғатта «Симон», деяном кўйишган. Хабарларга кўра, тўфон тезлиги секундига 42 метри ташкил этган. Дания пойтахти Копенгагенда эса шамолинги тезлиги соатига 194 км.га етган бўлиб, юзлаб уй ва бинолар электр энергиясиз қолган..

Янги нефть Кони

Жазоирда катта нефть захираси топилган.

Мамлакат энергетика ва тог-кон саноати вазирлиги таркетган маълумотларга қараганда, Жазоирда охириги 20 йил ичида энг йирик нефть кони топилди. Мутахассисларнинг сўзларига қараганда, янги конда 1,3 миллиард баррелгача нефть захираси бўлиши мумкин. Кон Жазоирнинг жануби-шарқида жойлашган Хасси-Мессауд кони яқинида жойлашган. Эндиликда давлатдаги қарашли «Sonatrach» компанияси 50 физи нефти қизириш учун янги технологик усуллардан фойдаланишини режалаштирилмоқда. Компания, шунингдек, қатламни гидравлик тарзда тортиб олиш технологиясидан ҳам фойдаланиши ниятида.

40 йилдан бўён кузатилмаган

Австралияда хаво ҳароратининг кўтарилигани ўрмон ёнгининг янада кучайшига сабаб бўлмоқда.

Хозир қарийд 3 минг нафар ёнгин хавфисизлиги ходимлари янги жанубий Узъеддаги ўрмон ёнгинларини бартараф этишга сафарбар этилган. Хозир штатдаги 200 дан зиёд, ўй-жойлар ёнин кулга айланган. Соҳа ходимлари ўрмонлар атрофида истикомат кўлаётган маҳаллий ахолига ўй-жойларни тарк этишини маслаҳат бермоқда. Кузатувчиларнинг фикрича, шу ҳафтанинг чоршанда ва пайшанда кунлари хаво ҳарорати кўтарилиши ва кучли шамол тезлиги соатига 100 км.га этиши кутилмоқда.

Хитойда қовоқарилар ҳужуми

Хитойнинг Шэнси музофоти аҳолиси улкан қовоқарилар ҳужумига учраган.

Бунинг оқибатида 40 киши ҳаётдан кўз юмган, 1200 нафардан ортиқ одамлар турли даражада тан жароҳати олиб, шифононаларга ётқизилган. Жабрлганланлар орасида ёш болалар кўпчиликни ташкил этган. Кузатувчиларнинг фикрича, қовоқарилар ҳужумидан Анданак шахри аҳолиси энг кўп жабр кўрган. Бу ерда хозир кўллаб мактаб ва мактабгача таълим мусасасалари вақтинча ёпиб кўйилган.

Испанияда кончилар заҳарланган

Испаниянинг Кастилиян худудида жойлашган конларнинг бирида кариб 20 нафар кончи метандан заҳарланган.

Беш нафар иши шахтадан чиқишга муваффақ бўлган, аммо улардан тўрт нафарининг аҳволи оғирлигича қолмоқда. Хабарларга кўра, хавфли ҳудудда хеч ким колмаган. Испанияда бундай ҳолат ўтган 18 йилдаги соҳа билан боғлиқ энг мудҳиш фожия сифатидан баҳоланмоқда. Эслатиб ўтамиз, фоҳия юз берган кон бошқа ҳудудлар каби ёпилиши зарур бўлган. Аммо ўтган йили кончилар томонидан ўтказилган оммавий намойишдан сунг соҳа ўйнантирилган маблағлар корхоналар фоалиятини кўллаб-куватлашга сарфланган ва айрим конлар ишини давом эттирган.

Яна бир йилдан сўнг

2014 йилда Лондон кўчаларида электр велосипедлар пайдо бўлади.

Бундай тажриба шахар мэри Борис Жонсоннинг ташаббуси билан амала оширилмоқда. Мазкур транспорт туридан фидаланиш тирбанд, кийин йўллардан осон фойдаланиши имконини беради. Шахар мэри томонидан ташкил этилган Велоспорт жамғармаси янги велосипедлар намуналарини сотиб олиш, улар учун маҳсус ҳудудлар барпо этиш ва бошқа мақсадлар учун 900 миллион евродан ортиқ маблағ ажратилади. Электрон велосипедлардан полиция ходимлари ҳам фойдаланиши кўзда тутилган.

Тадбир

14 ноябрь —
қандли диабет куни
Эндокринология соҳаси
соглини сақлаш тизимида
алоҳида ўрин тутади.

Шу боис диабет кассалиги БМТ даражасида умумдатлар мумосини сифатида тан олинган. 2007 йилдан бошлаб 14 ноябрь диабет куни деб эълон қилинган. Миллий матбуот марказида оммавий ахборот востилалини иштирокида ана шу мавзуда давра сұхбати ўтказилди. Ўнда таъкиданганидек, диабет ойлигини ўтка-зишдан асосий максад ахолига қандли диабет, унинг хавфли омилларига эрта ташхис кўйиш, касалликнинг олдини олиш бораси керакли маълумотлар беришдан иборат.

Республикамида 14 та эндокринологик диспансер марказлари фаолият кўрсатмокда. Жойлардаги 505 та эндокринологик кабинетларнинг 176 тасини болалар эндокринологик кабинетлари ташкил этади. Ўзбекистонда эндокринологик хизматни Ўзбекистон Республикаси Соғлини сақлаш ва-зирлиги бошилигидаги республика ихтиослашган Эндокринология иммий-амалий тиббиёт маркази мувофиқлаштиради. Марказ клиник бўйим шифо-корлари ва лабораториялар ходимлари малакасини оширишга катта ётибор каратади. Малакали эндокринологлар тайёлаш учун болалар эндокринологияни кафедрасида клиник ординаторлар ўқитилади.

Юртимизда қандли диабетни даволаш, моддий-техник ба-засининг доимий янгиланиши эндокринология соҳасида им-фар ва амалиётда эришилган ютукларни кўллаш, соғлом тур-муш тарзини шакллантириш, касалликнинг олдини олиш, диабет билан касалланган беморларни даволаш самара-дорлигини оширади.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ

**Ободлик
маҳалладан
бошланади**

Ободлик, сарыштакинсонга ҳамроҳ бўлса, ужойда фарзу барака ҳукмрон бўлади. Бугун юртимиз маҳаллаларида ободлик, сарыштаки у ерда яшайдиган ахолининг дилига, дилидан килаётган ишларига, амалларига кўчган. Навбахор туманидаги Қалқонга маҳалласида кейнинг пайтларда катор маший хизмат кўрсатиш обектлари, савдо мажмумалири куриб фойдаланишига топширилди. Ва бу ахолига катта кўчалик тудғирмоқда.

Маҳаллада тикув цехи, аёллар ва эркалар сартарошхонаси, фотосалон, компьютер ва интернет хизмати, пойдафзод ва маший техникаларни тутишти устахоналари фаолияти йўлга кўйилиши натижасида 30 на-фар ёш доимий иш ўрнига эга бўлди. Қишлоқда якинда қандолат махсулотлари тайёрлаш цехи ҳам иш бошлади. Маҳалладаги кўчалар бўйлаб ҳар икки томонга манзарали дарахтлар, турфа гуллар ўстириб кўйилганни, куриб дилинг ярайди. Йўл четидаги арияларда зилод сув шилдираб оқиб туриди.

“Туркистон-пресс”

Музейларимизда

ТИББИЁТ ОЛАМИ

пойтахтимиздаги Ўзбекистон Соғлини сақлаш музейида сақланаётган экспонатлар республикамида тиббиёт ва соглини сақлаш соҳасининг илк даврларидан бошлаб ҳозирги кунга қадар бўлган ривожланиш йўллари ҳақида маълумот беради

Музей марказидан жой олган буюк аллома Абу Али ибн Синога бағишинан мемориал зам, у ердаги қизиқарли экспонатлар дикқатингизни тортади. Девор саҳнидан жой олган буюк алломанинг беш жилли “Тиб қонунлари” асари таниқи ӯзбек олимлари томонидан араб тилидан ўзбек тилида таржима қилинган. Шунингдек, иёб кўргазмалардан бири ҳисобланувчи тиббий асбоблар коллекцияси макети Т.Измествев томонидан “Тиб қонунлари” асари асосида тайёрланган.

нинг пайдо бўлиши, сув, ҳаво, тупрок, овқатланиш тартиби, турар-жой, болалар ва ўсмирлар гигиенаси, шахсий гигиена, меҳнат гигиенаси каби коидалар ҳақида ҳикоя қилинади. Гигиена асосчилари Гиппократ, Ибн Сино асарларидан намуналар келтирилган. Бўлимда гигиена бўйича биринчи дарслар, кулланма, санитария хизматининг ривожланишига доир ҳужжат ва суратлар бор.

“Ҳаво гигиенаси”. Саноат корхоналарининг ҳавосини ифлослантирадиган чиқиндилар, чанг, автомобиллардан чиқадиган газлар одамнинг саломатлигига зарарли таъсир кўрсатмай қолмайди, албатта. Бу бўлимда мутахassisларнинг тозалини устидан қандай назорат қилиш, атмосферани тоза сақлашда кўкаламзорлаштиришнинг нечоғли аҳамияти эканлиги курсатиб берилган.

Ўпканинг ишлаб турган макети эса одамнинг нафас оладиган ва нафас орқали чиқариладиган газлар одамнинг саломатлигига зарарли таъсир кўрсатади. Шу хонанинг чап томонида “Ўғил бола гигиенаси” залида қашандалик, пала-партии ҳаёт кечириш оқибатида келиб чиқадиган касалликлар тушунтирилган. Ўнг томондаги “Киз бола гигиенаси” хонасида ҳам киз боланинг жисмоний ва руҳий ривожланиш босқичлари, унинг тўғри овқатланиши, жисмоний тарбия билан шуғуллашнишнинг саломатликка таъсирли, тери касалликлари ва оқибатлари мулъялар орқали кўрсатилган. “Она ва бора” кўргазмаси қизиқарли маълумотлар ва экспонатлар билан бойитилган.

“Тупроқ гигиенаси” бўлимида ернинг ўсимликлар дунёниси ривожланишдаги энг юқори катлам, яни тупрок хусусиятлари намойиш этилган. Тупроқ ўзининг сув, иссиклини ва ҳаво режими билан одам соглигига катта таъсир кўрсатади. Тупроқда турли касалликларни ташиб юрувчи жонивор, ҳашорат ва микроблар яшайди. Шу боис, одамнинг хәётлик чигидаги касалликлар тушунтирилган. Ўнг томондаги “Киз бола гигиенаси” хонасида ҳам киз боланинг жисмоний ва руҳий ривожланиш учун босқичлари, унинг тўғри овқатланиши, жисмоний тарбия билан шуғуллашнишнинг саломатликка таъсирли, тери касалликлари ва оқибатлари мулъялар орқали кўрсатилган. “Она ва бора” кўргазмаси қизиқарли маълумотлар ва экспонатлар билан бойитилган.

Гигиенада яхши — асаб, юрак-томир тизими, нафас, меъда-ичак аъзолари чирок ёрдамида галма-гал ёритилади. Шу хонанинг чап томонида “Ўғил бола гигиенаси” залида қашандалик, пала-партии ҳаёт кечириш оқибатида келиб чиқадиган касалликлар тушунтирилган. Ўнг томондаги “Киз бола гигиенаси” хонасида ҳам киз боланинг жисмоний ва руҳий ривожланиш босқичлари, унинг тўғри овқатланиши, жисмоний тарбия билан шуғуллашнишнинг саломатликка таъсирли, тери касалликлари ва оқибатлари мулъялар орқали кўрсатилган. “Она ва бора” кўргазмаси қизиқарли маълумотлар ва экспонатлар билан бойитилган.

Гигиенада яхши — асаб, юрак-томир тизими, нафас, меъда-ичак аъзолари чирок ёрдамида галма-гал ёритилади. Соглини сақлаш тўғрисидаги фан — “гигиена” аша шу номдан олинган. Музей экспозицияларида ушбу фан-

тилилизация килишда тупроқдан фойдаланиш йўллари экспонат, расм, макет ва диаграмаларда батафсил ҳикоя қилинади. Туар-жой гигиенаси бўлимидаги кўп қаватли уйлар ва ишхоналарни лойхалашда ёртиш, иситиш, канализация, микро-иким устидан назорат олиб борилаётгани келтирилган.

Музейдаги экспонат восита-сида табибларнинг беморларни даволаш усуслари кўрса-ти берилган. Табиблар беморларни даволаш учун дори-дармонларни ўзлари тайёрлашган, уларнинг таркибини ўзларидан бўлак ҳеч ким билмаган. Гиёҳлар кайнатилган сув, баъзи бир минерал моддалар, куритилган илон, буғу шохидан янчиб тайёрланган талкон ва шу кабилардан фойдаланилган. Асл табиблар дори-дармонларни кадимий китобларга қараб тайёрланган. Бироқ, бундай даво усули ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

XIX аср ўрталаридан XX аср бошларига юртимизда тиббиёт тарихи кўргазмасида қизиқарли маълумотлар жой олган. Таникли олим, жарроҳ, профессор П. Боровский бюсити ётиборингизни тортади. Унинг номи билан алтаган тиббиёт коллежи нафақат Ўзбекистонда, балки ҳорижий давлатлардаги нуфузи ҳамда унинг жарроҳларни соҳаси ривожига кўшган хиссаси ҳақида маълумот берилган. Ўша даврдаги Тошкент бозори, биринчи дори-дармонларни кўршиниши, Бухорадаги “Лаби ҳовуз” маҳмусидаги табибларнинг тиббиёт анжомларига қараб ўша даврдаги тиббиёт ҳақидаги маълумотларга эга бўласиз. Шунингдек, фронт ортидаги жасоратлар ҳақида ҳикоя қиливчи алоҳида мемориал зал мавжуд. Урушда қатнашган шифокорларнинг фотосуратлари, шахсий буюмлари, олим-жарроҳ Н.Богоразнинг операция столи, американлик шифокорлар томонидан совға этилган тиббиёт стерилитатор ва бошқа тиббиёт асбоб-ускунларни намойиш этилмоқда.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган. Айниқса, шошилич тиббиёт хизмат, “Солом — она ва соглом бола”, юрак кон томир касалликларни аниқлаш имконини берувчи замонавий тиббиёт техника жиҳозлари ва соҳага доир бир катор янгиликлар билан тамишлаш кўзда тутилган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғизида ҳамма вакт ҳам беморга ижобий таъсир этмаган.

Музейдаги экспонат томонидан оғиз